Karikatür

İSTİLÂYA BAŞLANAN AVRUPA KALESİ ÖNÜNDE:

Kavuncu — Vay topatanlar vay.. bal gibi yeniliyor!..

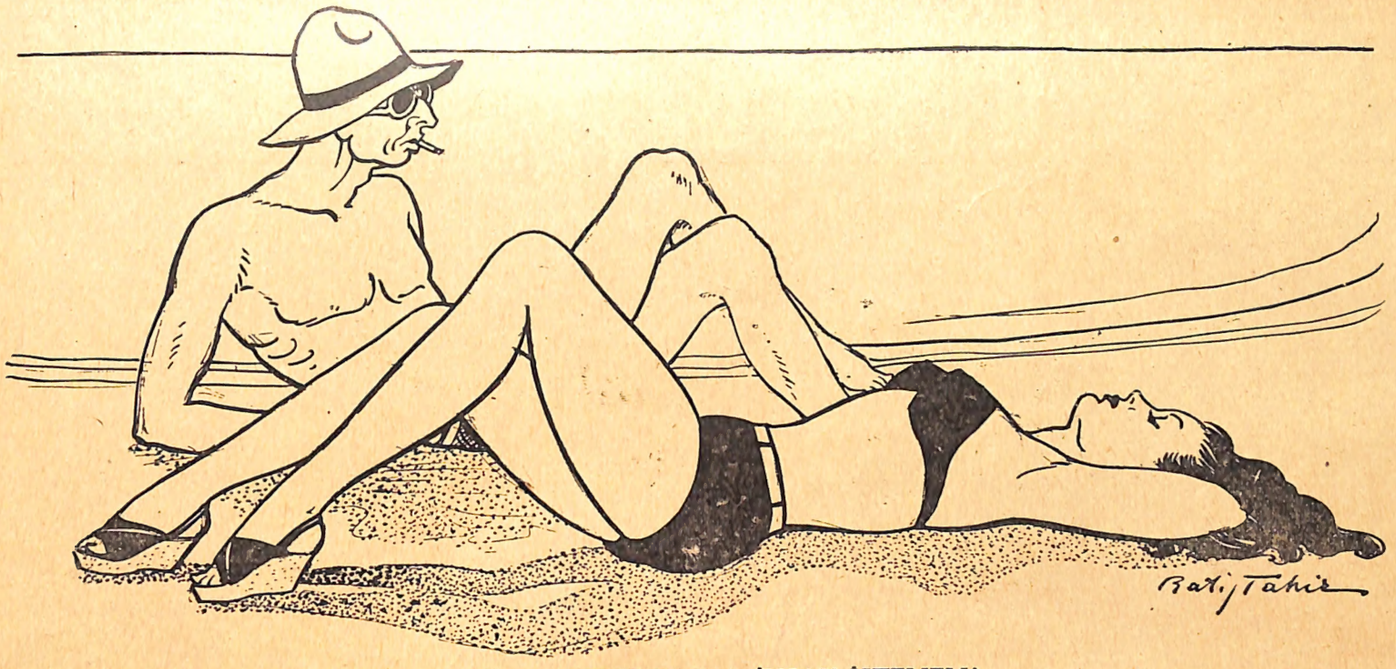

GÖLGE ETME BAŞKA İHSAN İSTEMEM!.
— Bugünkü güneş banyosundan bir şey anlamadım..
— Galiba ben gölge ediyorum!..

ANKARA MEKTUBU

ALLAH KERİM:

Sokağın başındaki apartmanın üst katındaki piyano susunca, ortadaki yeşil apartmanın orta kat balkonunda yeni evliler görünmez olunca, bay Mehmetler kedilerini alt kattakilere, bayan Hüsniye de saksılarını bizim bitişiklere emanet edince ve hele hele birçok pencerelerin camlarını gazetelerle kaplanmış görünce anlıyorum ki, yaz gelmiştir ve hali, vakti yerinde olanlar keselerinin kudretine göre uzak, yakın bir yere gitmiştir.

İşte o vakit beni bir düşünce, hem de kötü bir düşünce alır. Bunda biraz kıskançlık, biraz da korku vardır. Kıskançlığım onlar gibi şöyle bir istirahat havası alamamaklığımdan ileri gelir. Fakat korkumun sebebi daha zorludur; çünkü bunlar avdet edince bir övünmeleri vardır ki, bizim evdekileri hop oturtup, hop kaldırtır ve ufak tertip zırıltılara da sebep olur.

Ben bu neticeyi evelden kestirdiğim için daha ilkbaharda iken bir tatil imkânı ve parası aramıya yeltenirim, ama ne gezer? Şimdi bütün ümidim piyangoda. İstediğim çok değil; şöyle beş, on bin liracık bir şey. Benim de herkes gibi biraz borç harç, biraz üst baş, biraz da erzaktan sonra elimde kalacakla şöyle Adada, Modada bir yan gelmek isteğim var.

Ah o deniz yok mu deniz? Beni en ziyade çeken o. İstanbulu onun için isterim, yoksa komşulara övünmek için değil.

★

ESKİ YENİ MUTFAKLAR:

Bilmem eski mutfakları bilir misiniz? Zemini Malta taşı döşeli koca bir saha. Bir tarafta raflar ve üzerinde bir takım dolaplar, kocaman yağ kapları, dolu turşu küpleri ve kocaman kocaman reçel kavanozları, bir tarafta gömülü su küpleri, diğer tarafta içi yemek dolu tel dolaplar, bir tarafta kiler vazifesi gören kocaman sandık şeklinde anbarlar ve tavanda asılı sovan hevenkleri, bir tarafta da kocaman bir ocak.

Hele bu ocak bir ayrı âlemdi. Önünde zenci bacının dolma doldurup besleme kızın da ona yardım ettiği bu ocak en aşağı birkaç metre genişliğinde ve yukarı kısmı bir kemerle biten isten kararmış bir ağızdı ki, içindeki müteaddit bölmelerinde ayrı ateşler yanar ve kiminde helvahane, kiminde kuşhane denilen hususî şekilli ve büyüklü küçüklü tencereler kaynıyarak göbek atardı.

Bu kara renkli ocakta neler pişmez, bu at koşturacak kadar geniş mutfakta ne yemekler yapılmazdı? Buranın börek ölçüsü siniler ve dolma ölçüsü ise kenarlı tepsilerdi. En hafif tatlısı iki katlı ekmek kadayifi ve perhiz yemeği ise domatesli çorba, yahut sütlâçtı.

Geçen gün teklifsiz bir arkadaşımın apartımanına uğramıştım. Kendisini mutfağında buldum. Hanım evde yoktu ve tabldotten gelen yemeğini kendi ısıtıyordu. Bu avuç içi kadar küçük ve bir klinik kadar beyaz ve madenî olan mutfakta ocak yoktu. Dikiş makinesi gibi bir havagazı âleti üstünde ve bülbül çanağı kadar küçük sefertası gözlerinde ısınan yemeklere baktım, topu topu iki kaşıklık şeylerdi.

Acaba yeni yaşayış tarzı bizim midelerimizi mi, yoksa akıllarımızı mı büzdü?

★

ZAVALLI CEZVELER:

Bugünlerde mutfağınıza girip de ocağınızın yanındaki çivilerde bir demet şeklinde büyüklü küçüklü asılı cezvelere bilmem

(Arkası 11 nci sayfada)

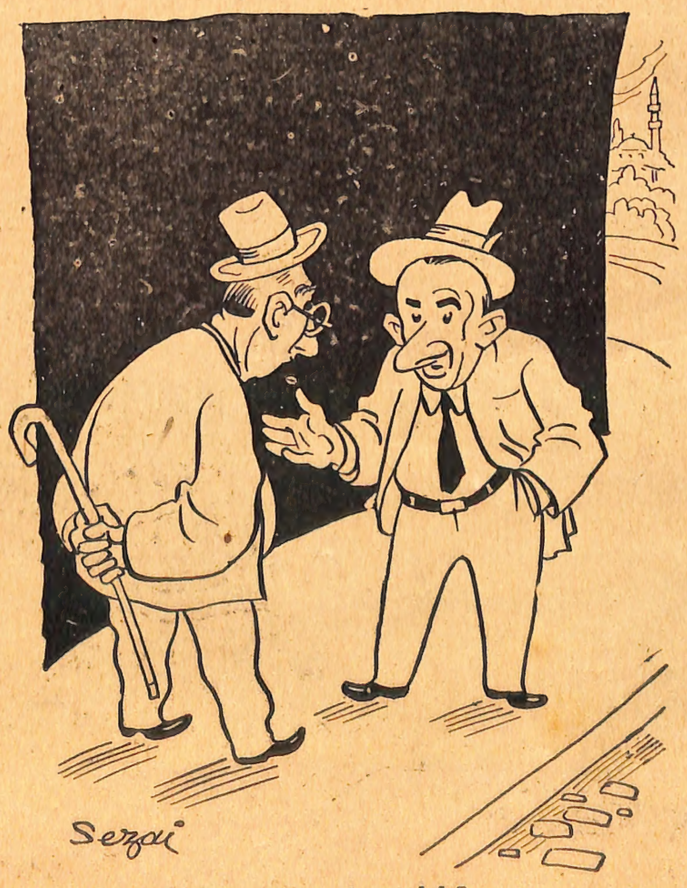

— Bugünlerde rengin neden soluk?..
— Bizim bayan, bir ahçı kitabı almış, yemeklerin tatbikatını yapıyor da!...

No. 394 CİLT: 16 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 15 TEMMUZ 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ

EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

KISAS GÜNÜ YAKLAŞIRKEN:
İngiliz — Haşmetmeap, hazırlık ne tarafa?
Haile Selâse — İadei ziyarete!..

— Dairemizde iş istiyorsunuz, peki amma evrak işlerinde ihtisasınız var mı?..
— Evet bayım, bundan evvel kırtasiyeci idim!..

Ne zaman sonu gelecek

— Ne zaman sonu gelecek bu belânın dersin?

— Bizim «horoz öttü, kavga bitti» diyen ata sözümüze mukabil frenklerin de meşhur bir mısraları vardır: «Muharebe edecek insan kalmayınca muharebe de bitti». Topyekûn harbin büyük bir dehşetle başladığını görenler aşağı yukarı şöyle düşünüyorlardı: İki taraf yıllarca yemedi, içmedi, silâh ve cephane biriktirdi. Bu gidişle bunlar er geç eriyecek, cephe arkasında çocuklar, kadınlar, ihtiyarlar ve bir de tabiî diplomatlardan başka kimse kalmayınca muharebe de kendiliğinden bitecek.

İstatistik meraklıları arasında bunu hattâ hesap ve kitaba da dökenler vardı: «Falan devletin olsun olsun da otuz bin tayyaresi, şukadar topu, şukadar tankı olsun. Haydi bir okadar da benden ilâve et... Ayda bu malzemenin şukadarı harcanınca demek ki, en çok şukadar ayda.. vesaire, vesaire....»

Yani açıkcası, muharebe eden devletlerin cephane ve asker mevcudunu ilk zamanlarda, para yemiye çıkmış bir hovarda mirasyedinin servetine benzetiyorduk. Bunlar vur patlasın, çal oynasın yenilip içilecek, kesenin dibi görününce de çaresiz, kuyruklar bacaklar arasına kıstırılıp, kaçılacak bir delik aranacak.

Fakat gitgide anlıyoruz ki, şimdiki hovardalar bizim bildiğimiz hazırdan yiyen eski zaman mirasyedileri değillerdir. Bir yandan yerken öbür yandan da bire bin katacak surette çalışıyorlar.

Meselâ Almanların bu dört senelik muharebede kaybettikleri malzemeyi hesap edersek harp başlangıcından şimdiye kadar depolarda bir çivi kalmamış olması lâzımgelir. Onların düşmanları için de tabii aynı seyi söylemek lâzım. İnsan zayiatına gelince, bu dört senedeki insan kayıbını şöyle bir düşünün. Mezarlar ve esir kampları adam almıyor. Hele kaybedildiği ilân edilen insanların nerelere saklanmış olabileceklerini tasavvura imkân yok. Buna mukabil harp başlangıcındaki dört milyon askerin sekiz milyon; yirmi bin tayyarenin altmış bin olduğu söyleniyor. Derin düşünülürse insana evvelâ imkânsız gibi görünen bu iddianın doğru olmaması için sebep de yok. Her sene ölenden fazla çocuk yetişiyor; harcanana rahmet okutacak miktarda tayyare, tank, top, zırhlı vesaire yapılıyor. Hâsılı İtalyanın Afrikasından başka her şey ziyadesile yerine geliyor. Şu halde?!

Şu halde harbin sonunu malzeme ve asker miktarının tükenmesine göre hesap edenler için bir tek çare kalıyor: Bizim kıymetli Fatin Hocamız başta olarak dünyanın bütün kıymetli ilmi heyet mütahassıslarını bir araya toplıyarak onlara kıyametin ne zaman kopacağını tayin ettirmek.

Eskilerin muharebelere son vermek için saf bir ümitleri daha vardı. Onlar pek ince bir şey keşfetmiş gibi gözlerinin birini kırparak derlerdi ki: «Muharebeleri önlemek mi istiyorsunuz? Muharebeyi ilân eden diplomatların da askere alınarak çarpışmalara iştirak edeceklerine dair kanunlar yapın. Bakın diplomatlar bir daha harp sözünü ağızlarına alırlar mı?»

AKIL HOCASI

Meçhul semtte M. P.

«Eğlenecek bir çağda olduğum halde hiç bir şey beni avutamıyor. İnce bir müzik bile üzerimde bir kadın çığlığı tesirini bırakıyor. İnzivaya çekilmek istiyorum, ne dersiniz?»

CEVAP:

İmzanız kadın ismi taşıdığı halde ifadeniz erkeği andırıyor. Fakat kadın da, erkek de olsanız size tavsiyemiz aynidir: İnzivaya çekilirken yanınıza kendi cinsinizden olmıyan bir eş almayı unutmayınız. Biraz sonra eşiniz size inzivayi cehennem edeceği cihetle dünyayi cennet görmiye alışırsınız.

★

Ankarada S. A.

«Evimin önü yoğurt ağacı
Dalında biter çizme
Mademki yüzme bilmiyordun
Neye çıktın minareye
Üşüyorsan beline tabanca tak.

Eski diplomatlar için belki bu hakikaten böyleydi. Onların tek gözlüklerini takıp fıraklarını giyerek araba ile gittikleri en uzak yer daireleri ve biribirlerinin evlerinde verilen ziyafetlerdi. Bu insanlar şukadar günlük veya haftalık bir hudutta şukadar askerin çarpıştığını ancak gelen telgraflardan öğrenirlerdi. Halbuki şimdikiler lâstik tekerlekli araba yerine tayyare ve zırhlıyı kendilerine bir nakil vasıtası yaptılar. Harp sahnelerinin en tehlikelisi içine, eskilerin balo ve operaya gitmelerinden daha büyük bir şevk ve hevesle koşuyorlar. Bu tehlikeli işten öyle bir spor zevki duyuyorlar ki, insanın âdeta şöyle düşüneceği geliyor: Diplomatlara «harbin devamı müddetince siz odanızdan bir yere ayrılmıyacak ve işleri oturduğunuz yerden idare edeceksiniz» dense acaba, «biz işin içinde olmadıktan sonra lânet olsun böyle harbe» derler mi?

Dünyanın tanınmıyacak kadar değiştiğini söyliyenlere hakikaten hak vermeli!

KARİKATÜR

— Plâjlara gele gide adam sarrafı oldum...

— Aman ne iyi.. elimde elilik bir ihtiyar var, şunu bana iki tane yirmi beşlik yapabilir misin?!.

Bu imzasız şiirin mânasını çözemedik. Böyle bir parça kimin olabilir?»

CEVAP:

Şiirin bu nevi ile Akılhocası değil, kıymetli mütahassıs Dr. Fahrettin Kerim meşgul olmaktadır. Ona müracaat ederseniz elindeki listeye bakarak mânasını da, muharririni de size bildirir.

★

Gördeste M. E.

«Sevdiğim kızı annemle babam bana almıyorlar, onların beğendiği kızı da ben almak istemiyorum. Ne yapacağımı şaşırdım.»

CEVAP:

Ana ile baba hakkı büyüktür, evvelâ onların dediklerini yaparsınız: tavsiye ettikleri kızı alırsınız. Geçinebilirseniz ne âlâ... Geçinemezseniz, onu bırakır, talihinizi bir kere de kendi beğendiğiniz kızda tecrübe edersiniz.

★

Çanakkalede H. U.

«Size gönderilen yazılar hep aşka ve şakaya dair... Sizden bilgi edinmek için sual soramaz mıyız?»

CEVAP:

Sorabilirsiniz. Fakat böyle ciddî sualleri, cevapları dinlemiye bizim şakacı okuyucuların tahammülü var mı, yok mu, bilmem!

★

Bafrada H. G.

«Buradaki esmer yüzlerin git gide beyazlandığını görüyorum. Acaba bu beyazlık tabiatın tesirile mi oluyor, ilâçların tesirile mi?»

CEVAP:

Oradakileri bilmem ama buradakiler üç yüz gram ekmek yüzünden oluyor.

★

Gerzede K. P.

«Kurbağa sesinden uyuyamıyorum. Bir çare?»

CEVAP:

Kurbağaları buraya gönderiniz, bizim taraftaki kargalarla mübadele ederiz.

(Devamı 9 ncu sayfada)

Erkek — Sen benim hayatımın güneşisin..
Kadın — Tevekkeli değil, baktıkça yüzün kızarıyor!..

BEKTAŞİNİN HİKÂYESİ

Genci, yaşlısına dert yanıyordu:

— Birkaç yerde dolgun maaşlı açık vazifeler bulunduğunu haber aldım. Hemen diplomamı koltuğuma sıkıştırıp daireleri bir bir dolaşmıya başladım. İlk uğradığım yerde: «Geç kaldın, söylediğin işe bizim müdürün kayınbiraderi inha edildi!» dediler. Oradan ayrıldım, ikinci bir yere baş vurdum. Bana: «Boşuna zahmet ettin, bizim reisin amcası oraya tayin olundu!» cevabını verdiler. Hülâsa, nereye gittimse, şunun damadını, bunun kaynatasını, falanın amcasını, filânın dayısını kaşla göz arasında yerleşmiş buldum. Diplomalar koltuğumda, dönmiye mecbur oldum!

Yaşlısı başını salladı:

— Bektaşinin hikâyesi...

Genç, okumak yazmaktan hikâye dinlemiye vakit bulmamış olacak ki, sordu:

— Nedir o hikâye?

— Bektaşi, aç, bîilâç, bir ağaç altında uzanmış yatıyormuş... Tam o sırada ilerden, küheylânlar üstünde, sırmalı, ipekli bir takım adamlar peyda olmuş. Hepsinin yüzlerinden kan, ceplerinden cüzdan taşıyor. Bektaşi merak etmiş, oradan geçen bir yolcuya sormuş: «Bunlar kim?» Yolcu da cevap vermiş: «Veziriâzamın kulları.» Bektaşi bu cevabı alınca gözlerini gökyüzüne dikmiş: «Ey Allahım, demiş, bir şu veziriâzamın kullarına bak, bir de kendi kuluna!»

— Yani?..

— Onlar tavsiyenin kulları, sen de diplomanın!

★

HOŞ GÖREN VAR!

Bayan Nefise, komşusu Gülsümle konuşuyordu:

— Çok şükür bu günleri gösterene...

Gülsüm şaşırdı:

— Bugünleri gördüğüne şükür mü ediyorsun?

— Öyle ya... Bu sayede başımı biraz dinlendirebildim.

— Amma yaptın, tam baş dinlendirecek zamanı buldun. Odun yok, kömür yok, yağ yok, pirinç yok... Olsa bile bizde bunları alacak para yok!

— İyi dedin ya... Bugünlerde bizimki sokakta geç kalınca içimi kurtlar kemirmiyor. Eski zamanda olsaydı odundan, kömürden, yağdan, pirinçten arttırdığı paraları kim bilir nerelerde, kimlerle yerdi. Şimdi evdeki masrafa güç yetişiyor. Boğazına kadar borca gömüldü, artık hovardalık edecek hali mi var?

— Öyle deme, kardeş, öyle deme. Erkek değil mi? Ne yapar yapar, sarhoş rakısından, hovarda karısından vazgeçmez!

— Yırtık elbise ile, patlak pabuçla, yamalı çorapla, ekli gömlekle mi? Böylesini kim beğenir?

— Piyasada kadın mı yok? Elbet biri beğenir!

Bayan Nefise, bu söze kahkahalarla güldü:

— O eski zamandaydı, kardeşim, eski... Şimdi kömürcünün şaşı baldızı samur kürk giyiyor, şekercinin sümsük kızı nalınlı pabuçla dolaşıyor. Bunları geç, bizim eskicinin lâstik bacak gelininin kolunda altın bilezik, yoğurtçunun güğüm kılıklı karısının göğsünde inci gerdanlık var. Hepsi, durdukları yerde, kırım kırım kırıtıyorlar..

— İyi dediny a, kadınların hepsi fettan!

— Fettanlığına fettan ama, bizimkine göre değil. Kenar mahalledekiler böyle olursa sen bir de caddede, meydanda dolaşanları düşün. Hepsi tüylerini yolacak bir kaz arıyor, bizimki ise zaten deri ile kemik... Böyle kırk âşifte bir yere gelse bizimki gibi çıplağın nesini soyacaklar?

Çörçil — Kolu kanadı kırıldı!...

Kıssadan Hisse

★ Eskiden «Külâhları değişmek» kavgaya, marazaya delâlet eden bir ibare idi. Nekadar asılsız bir yalan! Bu ibare bir hakikat olsaydı bütün şehirlilerin biribirlerile boğazlaşması lâzımdı: Zira herkes müstamel şapka kullanmıya başladı!

★ Eskiler «İşten değil, dişten artar!» demişler. Bu söz doğru olsaydı bugün belediyemiz gün aşırı ziyafet vermekten işe sarfedecek akçe bulamazdı!

— İstanbulda yirmi bin kişinin kömür beyannamesi yalanmış...
— Desene, zavallılar kömürü ellerine almadan kirlendiler!..

İDARE EDERSİN

[Dörtte bir perdelik komedi]

Şahıslar:

Safi Gezer.., müessese müdürü
Daim Tozar... müessese kâtibi
Hasna Kızar... bir kadın
Mehmet.... hademe

[Safi Gezerin yazıhanesi. Müdür, masasının başında uyuklamaktadır. Birdenbire telefon zili çalar. Safi, uykudan silkinerek, telefona uzanır.]

Safi — Allo... kim? Sen misin, Faide? Buluşalım mı diyorsun? Demek serbestsin cicim? Pekâlâ! Benim işlerim başımdan aşkın ama, sen emredince gözümde iş, güç kalır mı? Şimdi bir otomobile atlar, gelirim. Bilsen, nekadar göreceğim geldi..

[Telefonu kapar, zili çalar, hademe girer] Mehmet. pardösümü, şapkamı getir. Daim Tozara da haber ver, gelsin!

Mehmet — Baş üstüne. [Hademe çıkar, bir dakika sonra pardösü, şapka ile gelir] Buyurunuz, bay Daim de geliyor!

Safi — Pekâlâ. [Pardösüyü, şapkayı giyer, Daim Tozar görünür] Daim! Mühim bir mesele çıktı, gitmiye mecburum. Ne zaman döneceğim belli değil. Akşama kadar işlermi benim yerime sen idare edersin, olmaz mı?

Daim — Elimden geldiği kadar boşluğunuzu doldurmıya çalışırım!

Safi — Sen varken gözüm arkada kalmaz. Allaha ısmarladık.

Daim — Selâmetle. [Safi çıkar] Mehmet, işittin ya, müdürün vekili benim. Onun işlerini ben göreceğim. Şimdiden emir vermiye başlıyorum: Hemen bana müdürün hususî kahvesinden az şekerli, köpüklü, okkalı, bir fincan getir... Haydi, marş marş...

Mehmet — Peki. [Çıkar]

Daim — [Müdürün koltuğuna oturur, ayaklarını masaya uzatır, telefon çalar] Allo... Ben müessese müdürü Safi Gezer. Siz kimsiniz? Hasna Kızar mı? Müşerref oldum. Yoo, bu ismi hiç işitmemiştim... Evet, Safi benim ama, sizi yeni tanıyorum.... Alay mı ediyorum diyorsunuz? Rica ederim, sözünüzü tartınız, benim gibi ciddî bir müessese müdürünün alaya ne vakti, ne tahammülü vardır! [Telefonu şiddetle kapar] Al cevabı otur aşağıya. Tam müdürlük edip dinleneceğim sırada zırıltı, dırıltı çekilmez. [Mehmet kahveyi getirir] Oğlum Mehmet, sana talimat vermiye hacet yok: Ben burada çalışacağım, rahatsız edilmek istemem... Gelen olursa niçin geldiğini sorarsın. Eğer para getirmişse içeri alırsın, para istiyorsa kapı dışarı edersin... İşte bukadar, anladın mı?

Mehmet — Anladım bayım.

Daim — Haydi öyle ise, soldan geri... [Kahveyi içtikten sonra uyuklamıya başlar, o sırada kapının önünde bir münakaşa olur, biter] Galiba Mehmet bir alacaklıyı savdı. [Uyur, ansızın telefon çalar, uykudan silkinir] Her işi yoluna koydum ama, şu telefon meselesini halledemedim... Allo! Ben Safi... Yine mi sizsiniz bayan Hasna? Ne istiyorsunuz? Elli lira mı? Her telefon eden bayana elli lira verirsem müessesenin hali ne olur? Ne o, kızdınız mı?.. Siz nekadar kızarsanız kızınız, ben soğukkanlılığımı muhafaza ederim. İşte ispatı! [Telefonu kapar, fişi çıkarır] Çok şükür, bunun da kolayını buldum. Bir daha telefon zırlamaz! [Rahat bir uykuya dalar. Bir saat sonra kapının önünde bir gürültü ile uyanır.]

Bir kadın sesi — [Dışardan] Müdürü göreceğim.

Mehmedin sesi — İşi var, göremezsiniz... Hele para almak için gelmişseniz hiç göremezsiniz.

Hasna Kızar — [Şiddetle kapıyı açarak girer] Bak, nasıl görürüm, nasıl para alırım.... [Girdikten sonra Daimin yüzüne haykırır] Nerede Safi Gezer?

Daim — [Yarı hayret, yarı hiddetle] Safi Gezer benim!

Hasna — [Kahkahayla güler] Safi Gezer sizsiniz öyle mi? Öyle ise ben de Hasna Kızar değilim!

Daim — Ne demek istiyorsunuz?

Hasna — Demek istediğim şu ki, ben nasıl Hasna olduğuma emin isem sizin de okadar Safi olmadığınıza kanaatim var.

Daim — Demek Safi Gezeri tanıyorsunuz?

Hasna — Tanımaz olur muyum? İki senedenberi beraber yaşıyoruz!

Daim — Ya?.. [İçinden] Baltayı taşa vurduk! [Hasnaya] Fakat Safi evli değildi..

Hasna — [Hiddetle] Evli olmamak evsiz olmak değildir.

(Arkası 11 nci sayfada)

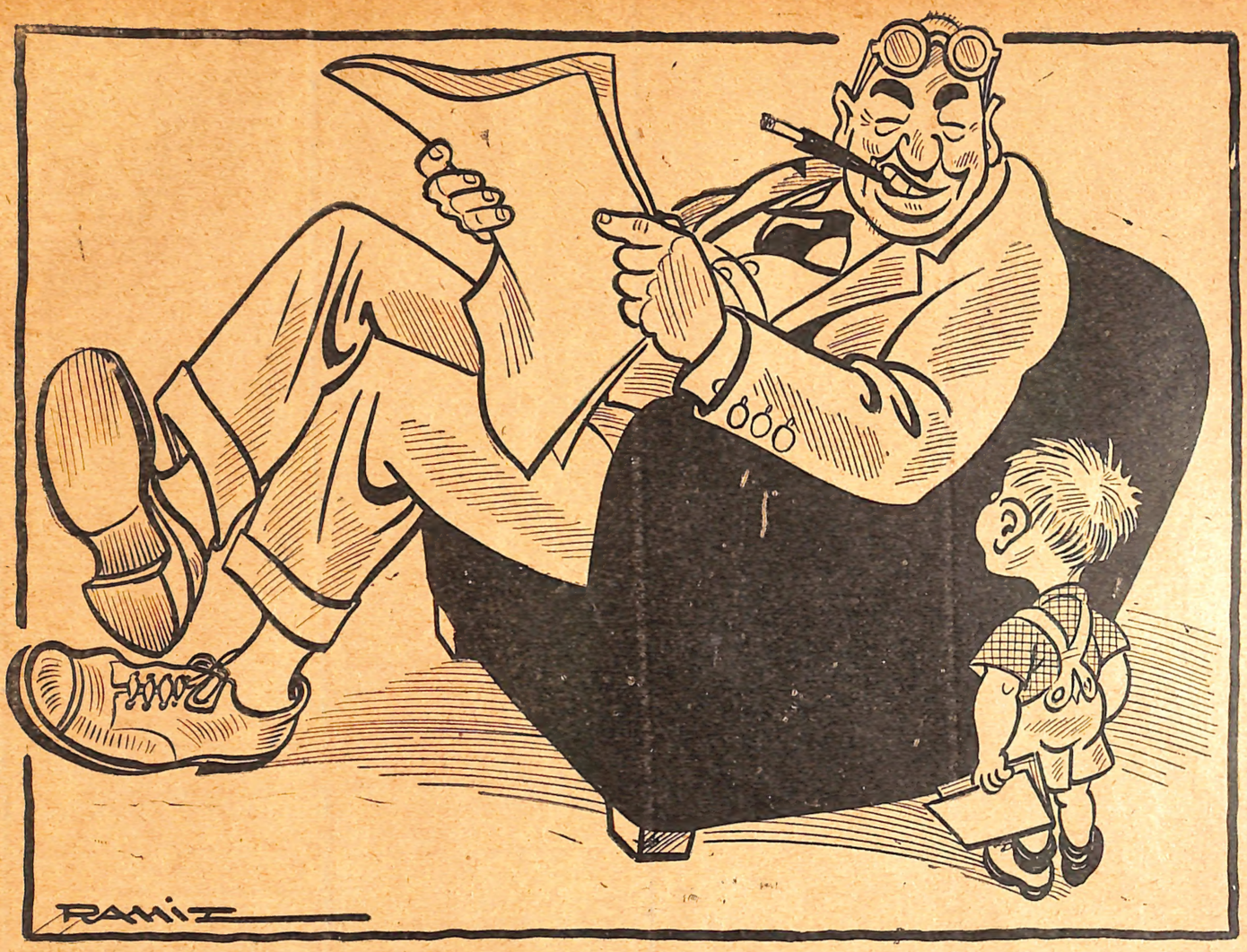

— Baba, pandomima neye derler?...
— Sessiz oynanan oyunlara derler..
— Ya... Bizde bu rolü yapan artist kimdir?
— Para, yavrum!..

AKILHOCASI

(5 nci sayfadan devam)

Ankarada M. Ü.

«Dört senedenberi tanışıp seviştiğim bir çocukla evlenmek istiyorum. Babası mani oluyor...»

CEVAP:

İsabet ediyor. Dört senedenberi tanışıp seviştiği insandan «çocuk» diye bahseden bir kadının ilerde zevcini evlât yerine koyup da dışarda başka bir kısmet aramasından korkulur.

★

İstanbulda M. B.

«Küçüklüktenberi beraber büyüdüğümüz bir akraba kızı ile sevişiyoruz, fakat, sevgimizi bir türlü biribirimize söyliyemiyoruz.»

CEVAP:

Diliniz varmıyorsa eliniz de yok değil ya. Mektubu bize yazacağınız yerde ona gönderiniz.

★

Büyükderede S. G.

«On sekiz yaşında, sarışın, yeşil gözlü, orta boylu, güzel bir kızım. On dokuz erkekle konuştum. Şimdi bir tane daha çıktı.. ne yapayım?»

CEVAP:

On dokuzuncu erkeğe kadar susun da yirmincisinde bize müracaat etmenize sebep yok. On dokuz kişinin rahatça sığdığı bir kalbe, yirmi, otuz kişi de istif edilebilir. Büyükdere otobüslerini görmüyor musunuz?

Akılhocası

Çamdeviren

EKMEĞE KASİDE

Geçen ay yediğimiz neydi ekmek yerine?
İçinde neler yoktu unla kepek yerine?

Biz ki, üç yüz gramı bir öğünlük sayardık,
Yetti otuz gramı üç kap yemek yerine.

Hiddetle ekmekçinin başına fırlatsaydık
Geçerdi ya tabanca, yahut tüfek yerine.

Ekmeğin nimet denen tarafı kalmamıştı,
Islanmazdı batırsan suya çörek yerine.

Yaramazlık edince evdeki çocuklara
Birer dilim verirdim hemen kötek yerine.

Midenin havanında yemek öğütmek üzre
Bu nâni gayri aziz geçti dibek yerine.

Yerleşince mideye çıkmak nedir bilmezdi,
Yatardı orda üç gün yatak, döşek yerine.

Hintyağı, bikarbonat, seldökarlsbat, falan,
Güç hal ile gelirdi yay, zenberek, yerine,

Benzimiz kül kesilip midemiz guruldarken
Oturdu halis somun süzülerek yerine.

Görünce has ekmeği bayram etti ahali,
Katıksız atıştırdı tatlı, börek yerine.

Karşına al da düşün ekmeği, Çamdeviren,
Geçen ay yediğimiz neydi ekmek yerine?..

ÇAMDEVİREN

— Yenebilecek iyi armutlarınız var mı?
— Maalesef henüz gelmediler bayan!..

HİKÂYE

Dünkü Çocuk

EVLÂTLARINDAN kendilerine bir torun yadikâr kalmıştı: Hafide. Hafız Süleyman efendi ile zevcesi Zeynep hanım, evlât acısını, bu torun lezzetile hafifletmiye çalışıyorlardı. Hafide, büyük babası ile büyük annesinin sevgisini hak edecek, sevimli, şen, güzel bir kızdı.

Dedesi ile ninesi, torunlarını çok seviyorlardı. Varı, yoğu hissettirmiyecek surette onu okuttular, büyüttüler. Fakat, onun ne okuduğunu, ne de büyüdüğünü farketmiyecek bir yaşa gelmişlerdi. Kızcağız ne okusa Süleyman efendi ile Zeynep hanım onu hâlâ elifbede, kızcağız nekadar büyüse dedesi ile ninesi hâlâ onu salıncakta sanıyorlardı.

Kız, enikonu tahsilini ilerletmiş, boyunu posunu uzatmıştı. Dünya ahvaline dair ne zaman bir müsahabe açılsa, Hafide, bildiği kadar fikir beyan etmek ister, fakat büyük babası hemen kaşlarını çatardı:

— Şu dünkü çocuğa bak... Aklınca bu işten de anlarım demek istiyor!

Ev işlerine dair bir lâkırdı geçse, kızcağız da, bilgisi nisbetinde söze karışmak ister, lâkin bu sefer de büyük annesinin dudakları bükülürdü:

— Şu dünkü çocuğa bak... Aklınca bu işin üstesinden de geleceğini umuyor!

Evin içinde Hafidenin lâkabı «Dünkü çocuk» du.

Hafide, koca diplomalar aldı, kocaya varacak yaşa geldi, fakat bir türlü «Dünkü çocuk» olmaktan kurtulamadı.

Bir gün, büyük annesi ile yalnız kalmıştı, kendisine:

— Nineciğim, dedi. Devam ettiğim şirkette bir memur arkadaşım var, benimle evlenmek istiyor..

Lâkırdısını bitirmeden Zeynep hanım yakasını ısırdı:

— Aa, a... neler söylüyor, şu dünkü çocuğa bakın. Sakın deden duymasın!

— Dedeme de söyliyeceğim.

Hafide, dedesini yalnız bulunca, ninesine söylediği sözleri ona da tekrar etti. O da cinleri başına toplanmış olduğu halde;

— Şu dünkü çocuğun hezeyanına bakın, dedi. Evlenmek nerde? Sen nerde?

Hafide fena halde sinirlenmişti. Ertesi gün sofrada, ninesi ile dedesinin yanında, ayni sözleri bir daha ortaya attı. Bu sefer ikisi birden:

— Sesini kes, dünkü çocuk!

Diye haykırdılar. Hafide, kendinden geçmiş bir halde, intikam alıcı bir sesle mırıldandı:

— Dünkü çocuğun kim olduğunu ben size gösteririm.

Ondan sonra bir daha onlara bundan bahsetmedi.

Aradan bir sene kadar geçmişti. Hafide, yaz tatilini geçirmek üzere, civar köylerden birine gitti. Ninesi ile dedesi beş on gün kızcağızdan haber almadılar. Nihayet iki hafta sonra ellerine geç kalmış bir telgraf geçti:

«İlk vapurla hareket ediniz, hastayım, sizi bekliyorum!

Dünkü çocuk»

Hemen vapura atladılar, Hafidenin bulunduğu köyün iskelesine çıktılar. Torunlarının oturduğu otele koştular.

Hafide, yatakta idi. Yüzü solgun, fakat gülümsüyordu.

— Neyin var?

— Şiddetli bir sancım vardı, geçti..

— Ödümüzü kopardın, Dünkü çocuk!

Hafide bu sefer hızla güldü:

— Dünkü çocuk ben değilim... İşte bu!

Yanındaki kundağı gösterdi. İçinde bir günlük, kıpkırmızı, bir bebek yatıyordu. Arkasından ilâve etti:

— Aman, yüreğinize inmesin, babası da içerde...

Seslendi, içeriki odadan sevimli bir genç göründü, Hafide takdim etti:

— Kocam, devam ettiğim şirketteki memur arkadaşım!

Papağan

MODEL

Mevsimin en son buluşları ve yenilikleri ile Temmuz sayısı çıkmıştır. (MODEL) in bu sayısında renkli olarak bulacağınız Paris kreasyonu ayakkabı modellerini çok beğeneceksiniz. Gazetecinizden isteyiniz.
Fiyatı 25 kuruştur.

— Zehranın, su içinde otuz yaşında olduğunu söylüyorlar
— Tevekkeli değil, denize hiç girmiyor!..

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, Kırıklık

ve bütün ağrılarınızı keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

Cep DOKTORU ÇIKTI!

Doktorlukta son senelerin en yeni keşiflerinin ilâvesile üçüncü defa çok nefis bir şekilde basılarak satışa çıktı. Fiatı 125 kuruş.

Bütün Yedigün bayilerine siparişinizi verebilirsiniz. 125 kuruşluk posta havalesi gönderenlere doğrudan doğruya gönderilir. Posta masrafı bize aittir. Adresinizi lütfen tam ve okunaklı yazınız.

Tombul Teyze..

Üstat Karikatürist Ramizin 3 üncü albümü çıktı. 4 renkli bir kapak ve içersinde renkli tablolarla süslü bu nefis albümden almadı iseniz acele ediniz. Çünkü kapışılıyor. Yuvanıza neşe getirecek bu nefis albümün fiatı 50 kuruştur. Bütün gazetecilerde ve kitapçılarda bulunur.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

50 TÜRK BÜYÜĞÜ

Türk tarihinin şimdiye kadar askerlikte, ilimde ve her sahada yetiştirdiği en büyük elli Türkün hayatını ayrı ayrı büyük boydaki tabloları ile bu kıymetli eserde bulacaksınız. Yazan: İbrahim Alâettin Gövsa, Ressamı: Münif Fehim. Fiyatı 150 kuruştur.

●

Yedigün neşriyatına ait siparişler bayilerimize veyahut posta havalesi olarak Yedigün idarehanesi adresine gönderilmelidir. Siparişler için ayrıca posta masrafı alınmaz.

İDARE EDERSİN

(8 nci sayfadan devam)

Herkes bir ev sahibi değildir ama, bir evde kiracıdır. Şimdi size izahat verecek değilim. Söyleyiniz; Safi nerede?

Daim — İşi vardı, dışarı çıktı...

Hasna — Benden o yalnız buraya gelmek için izin almıştı. Onun dışarda ne işi olabilir?

Daim — Bilmiyorum, bana söylemedi!

Hasna — [Ayni hiddetle] Size söylemediğine göre muhakkak bir dalaveresi vardır.

Daim — [Boş bulunarak] Kim bilir? [Kendini toplar] Zannetmem!

Hasna — [Hiddetten kendini kaybederek] Hele gelsin, ben ona yapacağımı bilirim..

Daim — [İçinden] Yapar mı yapar.. Hiç de şakacıya benzemiyor. Şunun hiddetini önlemiye çalışmalı. Yoksa koca handa bir rezalet çıkacak. [Hasnaya] Biraz sakin olunuz!

Hasna — Sakin olmak mı? Onu dişlerimle parçalıyacağım.

Daim — O inci dizisi dişlere yazık değil mi?

Hasna — İnci dizisi değil, yıldız kümesi olsa yine kararımdan vazgeçmiyeceğim. Onu ellerimle, tırnaklarımla didik didik edeceğim.

Daim — O güzel ellerin okşaması kadar hırpalaması da tatlı olacak!

Hasna — Ellerime güzel dediniz... Ya tırnaklarım?.

Daim — İnsana tırmalanmak arzusu veriyor.

Hasna — O sersem Safi Gezer bunların farkında bile değildir..

Daim — Saçlarınız, gözleriniz, dudaklarınız, hep harikulâde neviden.

Hasna — [Yumuşamıya başlar] Çok güzel konuşuyorsunuz!

Daim — [Kadına yaklaşır] Siz bukadar hiddetli olmasanız, buluştuğumuz yer de böyle sıkıntılı bir yazıhane olmasa, size daha nekadar münasip sözler bulurdum!

Hasna — O sözleri dinlemek isterdim.

Daim — Ne zaman, nerede emrederseniz?

Hasna — Yarın, benim apartımanda!

Daim — Candan, gönülden teşekkürler. [Hasnaya ellerini uzatır] Anlaşmamızı kutlulamak için ellerinizi vermez misiniz? [Hasnanın ellerini alır] Şükran hislerimi ifade etmek isterim... [Hasnanın bir elini bırakıp öbür elini öpmiye devam ederken içeri Safi Gezer girer]

Safi — [Hayret ve hiddetle] Bu ne rezalet... Benim yazıhanemde benim sevgilimle..

Daim — Hoppala.. şimdi de siz kızıyorsunuz!

Safi — Buna da kızmazsam neye kızacağım?

Daim — Giderken bana: «işlerimi benim yerime sen idare edersin!» demediniz mi? İşte elimden geldiği kadar sizin yokluğunuzu belli etmemiye çalışıyorum. Bunda kızılacak ne var? **İspinoz**

ANKARA MEKTUBU

(2 nci sayfadan devam)

bir göz atıyor musunuz? Zavallıların hali âdeta etnoğrafya müzelerinde asılı eski aile kaşağılarına veyahut mektep falakalarına benziyor. Rolleri ve halleri okadar bitkin.

Nerede okumuş bilmem bir arkadaşım anlatıyordu; bu sene Brezilyada kahve mahsulü oranın başına belâ olmuş. Bunlar, nakil vasıtası olmadığından istiyen memleketlere gönderilemiyor ve yanarken çıkardığı su ateşi söndürdüğünden yakılamıyor ve denize de atılsa batmadığından seyrüsefere mani oluyormuş. Atsan atılmaz, yaksan yakılmaz, satsan satılmaz; hakikaten belâ mı belâ. Üstelik bu sene mahsul fazla olmuş. Bizim tiryakilerin kulağı çınlasın.

Tiryakiler kızar ama, bence kahve yokluğu bir dert değil. Çünkü içmeyince insan ölmez. Eskiler ispirtolu içki yasak edilince:

Kıldın esiri kahve bizi, hey zamane hey!

Demişler, biz de meyvayı kahvenin yerine ikame edip:

Kıldın esiri meyva bizi, hey zamane hey!

Deyip geçeriz. **Zaparta**

★

SEÇME LÂTİFELER - NÜKTELER

Her hafta bu sütunlarda muntazaman ve seve seve okuduğunuz (Ankara mektuplarını) yazan arkadaşımız (Zaparta) uzun bir emek vererek (Seçme lâtifeler - Nükteler) adındaki kitabını neşretti. Eser cidden iyi seçilmiş lâtifeler ve nüktelerle doludur. Akba Kitabevi neşriyatından olan bu güzel eseri bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Her Eczanede bulunur.

P. K. 1255

Reçete ile satılır.

Karikatür

TOMBUL TEYZE MAHALLE ARASINDA:

Çocuklar — Ho, ho, ho, ho... Ho, ho, ho
Ba ya na da ma şa llah..

Tombul Teyzenin kocası — Sakın kızma karıcığım, sana nazar değmesin diye söylüyorlar!..

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.